

Engelse Werkpad

Auteur: Marycke Naber

Parken, riviergebied, kanaal, bos

De wandeling voert door het Schellerpark met wijkboerderij naar de buurtschap Oldeneel, vervolgens over de IJsseldijk naar het in landschapstijl aangelegde park het Engelse Werk. Via de Katerveersluizen, de Willemsvaart en het Spoolderbos loop je weer terug naar het station.

Routebeschrijving

Start: station Zwolle. Afstand 14 km, bushalte na 10 km

NB Raadpleeg de openingstijden van de horeca en de dienstregeling van de bus.

- Verlaat het station uitgang Zuidzijde. Ga aan het eind van het plein LA (Hanzelaan), en ga al gauw RA, Lübeckplein.

De Hanze is ontstaan in de tweede helft van de 12e eeuw. Het was een samenwerkingsverband van kooplieden uit verschillende landen om hun handel over land, op zee en over rivieren verder uit te bouwen en om hun tochten te beschermen tegen overvallers. In 1356 werd de Hanze, met Lübeck als voornaamste stad, omgezet in een verbond van steden in de landen rondom de Noordzee en Oostzee. In het huidige Nederland traden vooral steden in het noorden en oosten toe, Zwolle in 1448. Hoewel de Hanze toen al op zijn retour was, heeft het de stad geen windeieren gelegd.

- Steek het plein schuin rechts over tussen de vijvers. Steek de weg over en ga bij de brug RA de trap af en over de kade.

Hier liep tot in de jaren '90 de Assendorperlure, een landweggetje met aan weerszijden boerderijen en tuinderijen.

1. Loop aan het eind de trap op en ga LA langs het fietspad. Loop RD door de fietstunnel. Steek aan de Pilotenlaan over en loop RD, Izak Osstraat.

- Loop steeds RD, over het halfverharde pad tussen de voetgangerssluizen, over het klinkerpad door het ronde perk en over het tegelpad.

- Ga aan het eind LA over het fietspad, Zandweteringpad. Steek de Schellerbergweg over en loop RD over het tegelfietspad, Veerpad.

2. Ga aan het eind RA, loop na de brug RD en ga meteen LA over het halfverharde pad. Ga aan het eind RA, een klinkerweg, na wijkboerderij De Schellerhoeve een halfverhard pad.

- Ga bij de kruising LA over de brug, aan het eind RA. Ga na de brug LA, aan het eind LA en na de brug RA over het fietspad, Otterpad.

- Aan het eind ga je LA, Kleine Veerweg, langs landwinkel De Huppe. Houd bij de Y-splitsing rechts aan, Kleine Veerweg. Je loopt door de buurtschap Oldeneel.
- 3. Ga schuin LA over het fietspad naar het Kleine Veer. (Blijf bij hoog water RD lopen over de dijk, aanvankelijk een fietspad, verderop asfaltweg. Zie verder bij routepunt 4).
- Loop voor de haakse bocht naar links RD over het karrenspoor. Dit gaat over in een graspad.
- (Aan het begin van de asfaltweg loopt een smal pad naar links naar een paar strandjes.) Loop RD, ga op de dijk LA.
- 4. Blijf RD lopen (Schellerdijk). Steek het voorrangfietspad over en loop RD door het spoortunneltje.
- 5. Weer op de dijk ga je LA door de voetgangerssluis naar observatiehut De Grutto in het natuurontwikkelingsproject Uiterwaarden Engelse Werk (tenzij het onder water staat).
- Loop terug naar de dijk en ga aan de andere kant schuin LA naar beneden over het smalle pad.

Je bevindt je in Park het Engelse Werk. Aan het eind van de 16e eeuw werd een linie opgeworpen tussen de stad Zwolle en de IJssel, met aan de rivier het zogenaamde 'Nieuwe Werck'. In 1700 liet veldheer Menno van Coehoorn er fortificaties aanleggen. Begin 19e eeuw schonk Lodewijk Napoleon het verdedigingswerk, dat niet langer voldeed, aan de stad Zwolle. Het 'Nieuwe Werck' werd vanaf 1828 omgevormd tot een 'openbare wandelplaats' in Engelse Landschapsstijl, op advies van tuinarchitect Hendrik van Lunteren (1780-1848). De oude schans werd slechts gedeeltelijk vergraven en is tot op de dag van vandaag herkenbaar, met name door de hoogtes, de waterpartijen, de tunnel en het kruitmagazijn.

- Ruiterroute naar links negeren. Ga bovenaan LA, bij de driesprong schuin LA, na de brug RA, bij de Y-splitsing schuin RA. Aan de rechterkant zie je het Vogeleiland.

Dat dateert uit de tijd van de eerste aanleg. Een brug maakte het vroeger toegankelijk voor recreanten. Ook hield de SDAP (voorloper van de PvdA) er 1 mei-bijeenkomsten. Sinds de brug is afgebroken is het uitsluitend rust- en broedgebied voor vogels.

- Ga aan het eind van het pad RA over de brug. Paden naar links en rechts negeren. Ga voor het mijnrad, in 1980 geschonken door de toenmalige partnerstad Lünen, LA.
- 6. Ga het 2e pad schuin LA, aan het eind LA over het brede pad. Ga het 1e pad LA, Bij de kruising RA. Houd bij de driesprong links aan, ga bij de kruising LA.
- Aan de linkerkant zie je het kruitmagazijn, daarna loop je door de tunnel, beide overblijfselen van het voormalige vestingwerk.
- Ga daarna RA, de dijk op, daar LA (rechts bevindt zich Uitspanning Het Engelse Werk) en even later RA over de grasdijk.
- Loop aan het eind RD over de asfaltweg, ga daarna LA naar beneden over het betonfietspad, aan het eind RA.

Alternatief als de uiterwaarden onder water staan: Loop RD en ga bij het voorrangfietspad (Spoolderbergweg) LA. Steek bij de verkeerslichten de weg over en loop RD, Katerveerdijk.

7. Loop tussen de witte villa's door en loop RD over de twee ophaalbruggen van de Katerveersluizen.

De eerste brug is van de kleine sluis uit 1819, de dubbele ophaalbrug die van de grote sluis die in 1873 is voltooid om grote schepen door te laten. De sluisen bevinden zich op de plek van de voormalige Cotherschans, die evenals het Nieuwe Werck deel uitmaakte van de linie tussen Zwolle en IJssel uit eind 16e eeuw.

- Ga na de bruggen RA over het zandpad langs de Oude Veerweg.

Reeds in 1361 had bisschop en landsheer Jan van Arkel toestemming gegeven tot het graven van een verbinding tussen de stadsgracht en de IJssel, maar allerlei plannen waren op niets uitgelopen. In 1819 was het kanaal, genoemd naar koning Willem I, eindelijk een feit. Niet alleen voor Zwolle was de Willemsvaart belangrijk. Deze vormde een belangrijke schakel in het scheepvaartverkeer tussen Noord- en Zuid-Nederland, waardoor het varen over de Zuiderzee kon worden vermeden. Uiteindelijk was het kanaal niet meer geschikt voor de scheepvaart. In 1965 is het Zwolle-IJsselkanaal naar het Zwarte Water voltooid, waarna de Willemsvaart gedeeltelijk is gedempt.

- Loop aan het eind van het pad RD over de Oude Veerweg, ga na de Spoolderbrug RA over de houten brug.

Links van de brug bevindt zich de Spoolderberg, een overblijfsel van de Berghschans, die eveneens deel uitmaakte van genoemde linie.

- Aan de overkant van de Willemsvaart ga je LA over het fietspad en vlak voor de brug RA over het halfverharde pad.

8. Ga het 1e pad RA. Je kunt RA en een rondje maken door de Natuurtuin van drinkwaterbedrijf Vitens. In de zomer kan het struinen zijn tussen het riet. Kijk dan uit voor teken!

In de jaren zeventig heeft professor Zonderwijk deze tuin aangelegd, met vier dijken: IJsseldijk, Vechtdijk, Reggedijk en reservedijk. Op de diverse dijken is specifieke stroomdalvegetatie ingezaaid. In het midden bevinden zich een moeras en vijver. Zie ook het informatiepaneel.

- Vervolg het pad, ga dan het 1e pad LA over de brug, daarna RD. Ga LA over het bruggetje en het smalle pad.

Je loopt door het Spoolderbos, dat sinds 1980 het Engelse Werk met de stad verbindt. Het is toen in het kader van 750 jaar stadsrechten op initiatief van Stichting Zwolle Groenstad aangeplant, in samenwerking met de gemeente. 4000 Zwollenaren financierden een boom of struik en plantten die eigenhandig.

9. Pad naar links negeren, ga na het bruggetje RA. Ga het 1e smalle pad LA, aan het eind daarvan schuin RA, een breed pad, aan het eind LA.

- Het halfverharde pad gaat na de brug over in een asfaltpad, langs Dinoland Zwolle. Ga aan het eind scherp RA.

Op de plek van het parkeerterrein van Dinoland bevond zich sinds het eind van de 16e eeuw de Luurderschans aan de linie tussen de stad Zwolle en de IJssel. In 1722 kreeg de Joodse gemeenschap toestemming er een begraafplaats in te richten. Vanwege geldgebrek is deze in 1980 verkocht aan de gemeente Zwolle. Met toestemming van de opperrabbin heeft deze de dodenakker laten ruimen en de stoffelijke resten herbegraven op de in 1885 gestichte Joodse begraafplaats aan de Kuyterhuislaan.

- Na de spoortunnel loop je RD langs de Koggelaan. Een Kogge was een vrachtschip uit de tijd van de Hanze. Steek de Noordzeelaan over en ga de 1e weg LA, Hanzelaan.

10. Ga even later RA door het poortgebouw, Hanzehoven. Volg de weg door de binnentuinen van het kantorencomplex.

- Na nog drie poorten ga je voor het plein LA. Steek de weg over, ga RA en dan LA naar de achteringang van het station.

Praktische informatie

Parken, rivierlandschap, historische sluisen, 35% onverhard

Eten en drinken

Grand Café Lübeck, Lübeckplein 14, 038-4605858, lubeck.nl

Diverse andere horecagelegenheden aan het Lübeckplein

Wijkboerderij De Schellerhoeve, Schellerpark 101, 038-4605234,

traverswelzijn.nl/locaties/wijkboerderij-de-schellerhoeve

Landwinkel De Huppe, Kleine Veerweg 9, 038-4602798, dehuppe.nl

Uitspanning Het Engelse Werk, Het Engelse Werk 4, 038-4217593, hetengelsewerk.nl

Diverse horecagelegenheden in de Stationspassage

Aan de voorzijde van het station: Starbucks, Oosterlaan 1

Overnachten

B&B Het Kleine Veer, Kleine Veerweg 1, Zwolle, 038-4600336, benb-hetkleineveer.nl

Hotel Fidder, Kon. Wilhelminastraat 6, Zwolle, 038-4235739, hotelfidder.nl

Diverse hotels en B&B's bij het station en in het centrum, zie visitzwolle.com

Openbaar vervoer

Bushalte Het Engelse Werk, lijn 100 Wezep-Zwolle en lijn 203 Heerde-Zwolle

Zonetaxi Zwolle: ns.nl/deur-tot-deur/consumenten/ns-zonetaxi, na registratie online reserveren of bij 0900-6798294

Parkeren

Parkeergarage Pas de Deux, Hanzelaan 268, Zwolle,

parkeerlijn.nl/parkeren/zwolle/parkeergarage-pas-de-deux

Op zondag is parkeren tot 13.00 gratis.

Deze wandeling is als pdf-bestand met topografische kaart en gps-track te vinden op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/engelse-werkpad/17697/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In 'De mooiste landgoedwandelingen Salland' beschrijft Marycke Naber 12 rondwandelingen van 10 tot 15 km over 28 landgoederen in het afwisselende Salland, van Ommen tot Diepenveen en de Sallandse Heuvelrug. Naast recente foto's van natuur en cultureel erfgoed bevat de wandelgids historische afbeeldingen van de meeste landhuizen. Tevens heeft Marycke per route bewoners ofwel beheerders van een landgoed geïnterviewd. De gids is te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

**DE MOOISTE WANDELINGEN ZIJN
OPGENOMEN IN PRACHTIGE
WANDELGIDSEN.**

128 PAGINA'S WANDELPLEZIER!

€ 14,95

DE MOOISTE WANDELGIDSEN VAN NEDERLAND BESTEL JE OP WWW.GEGARANDEERDONREGELMATIG.NL

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten
www.wandelzoekpagina.nl/abonnement

voor slechts
€ 12,50